

1907-01-20

þÿ š í À Á ¹ ¿ Â - ± Á . 3 5 2

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/9496>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΚΥΠΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ Ζ' — ΑΡΙΘ. 352

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ)

20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1907

ΤΙ ΘΑ ΚΑΜΟΥΝ;

Τὴν μεθαύριον Τρίτην, Θεοῦ εὐδοκίᾳ, ἀρχίζει τὸ εἰκοστὴν ἔκτον ἔτος τῶν Συνταγματικῶν Ἐλευθεριῶν τῆς Κύπρου — ἢ ὅποια δὴ κοιτεῖ νὰ σκάσῃ ἀπὸ ἐλευθερίας!

Δὲ, ἡξεύρομεν, ἐάν τῆ, στιγμὴν αὐτὴν γράφομεν πα-ηγου-ρικῶ, ἢ μοιρολόγιον. Θέλομεν νὰ εἰπώμεν, δὲ ἡμεῖς οἱ Κύπριοι δὲν ἡξεύρομεν. Ἄλλ' ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος γνωρίζει πολὺ καλά, ὅτι γράφομεν ἀπλῶς μοιρολόγιον.

Τί ἐκερδίσσαμεν, δια τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, εἰς τὰ 26 αὐτὰ ἔτη τῶν συνταγματικῶν δικαιωμάτων; Ἐκάμαμε κανένα σπουδαῖον βήμα πρὸς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο τὸ ὅποσον θεωρεῖται καὶ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ γῆς, καὶ δικαίωμα του δεδομένον ἐκ Θεοῦ, πρὸς τὴν ἀθυπαρξίαν, πρὸς τὴν αὐτο-συντήρησιν, πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ διαθέτῃ κατὰ βούλησιν τοὺς ἰδίους πόρους, πρὸς τὴν ἐλευθερίαν;

Οἱ ἔντιμοι κύριοι πολιτευταὶ τοῦ τόπου, οἱ ὅποιοι διὰ τὸν ἕνα ἢ διὰ τὸν ἄλλον λόγον εὐρέθησαν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς χώρας, οἱ ὅποιοι εἰς κάθε ζήτημα, ἐστὼ καὶ φύλλου πήδημα, διεκδικοῦν μετὰ ἐστῆς μανίας τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀντιπροσώπου, ἂς συλλογισθῶσι τὴν στιγμὴν αὐτὴν ὀλίγον ἰδιαιτέρως καὶ κατὰ μόνας. Καὶ ἂς εἰπώσιν ἢ ἂς συζητήσωσι πρὸς τὸν ἑαυτὸν των, ἔχι βεβαίως ἐκεῖνα τὰ ὅποια λέγουσιν ἀπὸ στῆλαι ἐρημερίδων ἢ ἀπαγγέλουσιν πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς των ὅτι ἔχουσι κατορθώσῃ. Εὐρίσκουσι ἐρόθεν εἰς τὸν τόπον, καὶ προεδρῶν ἀνάλογον; Εὐρίσκουσιν ὀφείλιαν ἢ ζημίαν ἀπὸ τὴν πολεμικὴν των πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἢ ἀπὸ τὴν φιλίαν των καὶ τὴν κλακίαν των; ἀπὸ τὸ σθένος τὸ πολιτικὸν των, ἀπὸ τὴν δυνάμειν των τὴν ψυχικὴν, ἀπὸ τὴν εὐκρινῆ ἔργασίαν των, ἀπὸ τὰ φῶτα τῆς διαίτης των, ἀπὸ τὰς ἀδιακίτους μελέτας των, ἀπὸ τὴν ἀφοσίωσιν, ἀπὸ τὴν αὐτοθυσίαν, ἀπὸ τὴν ἀφιλοκέρδειάν των;

Ἐπιθέτομεν ὅτι, διὰ αὐτὰ εἶνε αἱ ἀρεταὶ ἐνὸς πολιτευτοῦ. Καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἀρετῶν δύναται νὰ ἐλπίζῃ ἀνύψωσιν ἕνα τόπος. Καὶ μολοντί: χίλιοι θὰ ὑπάρξουν ὅσοι θὰ διεκδικήσῃ τὰ προτερήματα ταῦτα ὡς μονοπώλιον, ἐν τούτοις ἢ ἀθλιότης τοῦ τόπου ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν, καὶ ἰδίως τὴν οικονομικὴν — τὴν βᾶσιν ὄλων — εἶνε ἐντελῶς δυσανάλογος πρὸς τὴν διεκδίκησιν ἐκεῖνην.

Πῶς μᾶς ἐθεώρησε κατὰ τὰ 26 ἔτη καὶ μᾶς θεωρῆ ἢ ξένη Κυβέρνησις, ἢ ὅποια μᾶς ἐκμεταλλεύεται, ἐστὼ καὶ πτωχεύς, μὲ τὰ σημερινὰ μᾶς χάγια, δὲν θέλομεν νὰ ἐξετάσωμεν ἢ νὰ συζητήσωμεν ἢ νὰ ὑποθέσωμεν. Ἄλλ' ἐάν εἰπώμεν, ὅτι μᾶς θεωροῦν δούλους, δούλους ἀξίους τῆς τύχης μας, δὲν θὰ εἴμεθα μακρὰν τῆς ἀληθείας. Ὅτι μᾶς θεωροῦν ἀναξέ-οιους τοῦ πρώτου ἔχουσι τῆς ἀθυπαρξίας, ἀναξέοιους τῆς διεκδικήσεως τοῦ ἰσχύος μας, τοῦ ὅτι μᾶς ἀνήκει δικαιοματικῶς, τοῦ ὅτι ἀνήκει μόνον εἰς ἡμᾶς νὰ διαθέτωμεν καὶ νὰ διοικώ-μεν, πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου, πρὸς βελτίωσιν ἡμῶν.

Πῶς ἄλλως εἶνε δυνατόν νὰ μᾶς παίρνουν, ἀφ' οὗ ἐπὶ εἰκο-σὶν ἔξ σχεδὸν ἔτη τώρα ὡς τα πλέον ἄκακα ἀρνία, μὲ τοὺς βελασμοὺς ὡς μόνος διαμαρτυρίας, βλέπομεν νὰ μᾶς ἀπο-στραγγίζουσιν κάθε οικονομικοῦ περιστασίματος — ἐκεῖνου τὸ ὅποι-ον ἀκριβῶς θὰ καθίστα τὴν Κύπρον ἀληθινὸν «Παράδεισον τῆς Ἀνατολῆς»; Καὶ τὸ ὅποσον βλέπομεν μεταφερόμενον εἰς τὴν κάσαν τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου ἐξαιτίας τοκογλύφου, ὅστις δια-τελεῖ ὑπὸ τὴν φιλάνθρωπον δὴ ἐγγύησιν δύο Κυβερνήσεων, λε-γομένων ὡς πρώτων εἰς τὸν πολιτισμὸν, τῆς Ἀγγλικῆς καὶ τῆς Γαλλικῆς;

Σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα αὐτὸ, τί ἡκούσαμεν ἕως τώρα;

καὶ ὅπως γίνονται, δὲν ἡμποροῦν νὰ λογαριασθῶν, ὡς δυ-στυχῶς δὲν ἐλογαριάσθησαν, παρὰ μόνον ὡς θρηνοῦσαι μω-ρῶν παιδιῶν, ἢ τὸ πολὺ . . . ὡς ἀγυρτεῖται. Διότι οὕτω ἀτυ-χῶς συνέβη καὶ συμβαίνει. Καὶ ἂς ἐξετάσωμεν τί ἔκαμαν ἐπὶ τούτου οἱ ἰσχυροὶ οἱ ὅποιοι μᾶς κυβερνοῦν καὶ δῆθεν ἐνδι-αφέρωνται διὰ τὴν τύχην μας, καὶ δῆθεν ὁμολογοῦσιν, καὶ διακη-οῦν ὅτι πράγματι ὁ Φόρος τῆς ὑποτελείας εἶνε ὁ μὴ ἀ-φῆτων τὴν Κύπρον νὰ ζήσῃ.

Εἰς τὰς ἀρχὰς οἱ ἐπίσημοι οὐδὲ νὰ συζητήσωμεν τὸ πρᾶγμα ἤθελαν. Τὸ ἀδίκημα τὸ ἐθεώρουσιν φυσικόν. Τὸ ἐθεώρουσιν κα-θῆκόν μας νὰ μᾶς κλέπτουν κατὰ τὴν μέθοδον αὐτὴν! Κα-τόπιν διεκήρυξαν ἐπὶ σὺν 1900, ἐν δὲν ἀπατώμεθα, ληγοῦ-σῃ τῆς διορίας τοῦ δανείου τοῦ 1854 — τὸ ὅποσον ὁ κάτοι-κος τῆς Κύπρου, ὄχι μόνον δὲν συνῆψεν ἢ εἶδε, ἀλλ' οὐδὲ ἡξεύρει τοῦλάχιστον περὶ τίνος πρόκειται! — ὅτι θὰ μετετρέ-πετο τὸ δάνειον αὐτὸ καὶ ὅτι ἡ Κύπρος θὰ ἐκέρδιζε τὴν δια-φορὰν τῆς μετατροπῆς. Εἶδε κανεὶς ἀπὸ σῆς τὴν διαφορὰν αὐ-τὴν κατὰ κέρδη τῆς; Ἐρωτῶμεν βεβαίως τοὺς πολιτικούς μας.

Κατόπιν οἱ αὐτοὶ ἐπίσημοι, γνωρίζοντες μὲ τί πρέβατα ἔ-χουν νὰ κάμουν, διεκήρυξαν ὅτι τὴν διαφορὰν αὐτὴν εἶνε δι-καιον νὰ τὴν ὠφελῆσῃ ὁ ἀγγλος φορολογούμενος! Ἴσως διότι εἰς τὴν Κύπρον καλοῦσιν 250 ἢ 300 γνήσια τέκνα τῆς Ἀλ-βιόνος! Κατόπιν μᾶς εἶπαν ὀριστικῶς καὶ ὅτι ἀδύνατον νὰ γίνῃ τίποτε!

Δὲ, συζητούμεν, βεβαίως τὴν κατὰ τι ἐλάττωσιν τῆς τακτι-κῆς αὐτῆς ἀλοπῆς, τὴν ἐλάττωσιν, ἢ ἀπῆγγελλε πέρυσιν ὁ Ἀρμοστής. Διότι ἔχομεν ὑπ' ὄψιν ὅτι δὲν ὑπάρχει Κύπριος, νομίζων ἑαυτὸν ἔστω καὶ κατὰ κεφαλαὶν ἰκανοποιημένον, χωρὶς τὴν ὀριστικὴν καὶ ἐντελῆ κατάργησιν τοῦ Φόρου αὐτοῦ.

Οἱ δὲ ἡμιεπίσημοι καὶ ἀνεπίσημοι φίλοι καὶ καλοθεληταὶ μας, πρὸ τοιοῦτου ἀδικήματος ὄχι μόνον τὸ ἀνεγνώρισαν ὡς τοιοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐντονωτάτην φωνὴν ὑψώσαν ἐντὸς τῆς Βου-λῆς τῶν Κοινοτήτων περὶ τῆς καταργήσεώς του. Ἄλλὰ καὶ αὐτοὶ τί ἄλλο ἡμποροῦσα, παρὰ νὰ κευρασθῶν, ὅταν εἶ-δαν ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν ἐκεῖνοι ἐφώναζον ὑπὲρ τοῦ δικαίου μας ἡμεῖς, ἐσωπῶμεν ἢ ἐμαχόμεθα μετὰ ὑμᾶς; Ὅταν εἶδαν πλέ-ον, ὅτι ἀνέλαβαν τὴν ὑπεράσπισιν ποιωνίου προβάτων τῶν ὀ-πέλων προορισμὸς θεωρεῖται ἀπλῶς τὸ νὰ ἀγωντῆ ἀσπλάγχχνως ἐπὶ σφαγῆ;

Ὅσον διὰ τοὺς σοφοὺς νόμους, οἱ ὅποιοι κατεσκευάσθησαν κατὰ τὰ 26 αὐτὰ ἔτη τῶν συνταγματικῶν μας ἐλευθεριῶν, δὲν τοὺς ἐγγίζομεν τώρα. Νὰ τοὺς ἐπιθεωρήσωμεν; Νὰ τοὺς ἀριθμήσωμεν ἕνα ἕνα; Νὰ ἐξετάσωμεν ποῖος ὀφείλητε καὶ ποῖος ἐβλάψεν, ἢ ποῖος ἔγεινε διὰ νὰ γεμίσῃ ἀπλῶς χαρτί; Νὰ στα-ματήσωμεν εἰς κανένα ὁ ὅποιος συνετέλεσε εἰς πραγματικὴν καὶ ἀξίαν λόγου οικονομικὴν ἢ ἠθικὴν ἀνύψωσιν τοῦ τόπου; ὁ ὅποιος, ὅσονδήποτε καλὸς, ἔγεινε δυνατὸν νὰ λειτουργήσῃ ὅπως ἐπρεπεν ὥστε νὰ ὠφελήσῃ; Νὰ σταθῶμεν ἐνώπιον κανενὸς ἐξ αὐτῶν καὶ νὰ εἰπώμεν ὅτι ἀξίζει πράγματι τὸσον κόπον καὶ χρόνον συζητήσεων ἐν τῷ Νομοθετικῷ, ἢ χρῆμα;

Ἄλλ' εἶνε δυνατόν τὸ πρᾶγμα αὐτὸ εἰς τὴν Κύπρον; δη-λαδῆ τὸ νὰ ληφθῇ καὶ τεθῇ νομοθετικὸν μέτρον, ὅπερ ἐφαρμο-ζόμενον νὰ προξενήσῃ ἀναγέννησιν εἰς τὸ αἷμα ὑπὸ τὰς χθεσι-νὰς ἢ τὰς σημερινὰς συνθήκας; Ὑπάρχει αὐτὸ τὸ αἷμα ἐντὸς τοῦ ὅποιοῦ νὰ δράσῃ τὸ φάρμακον;

Τί θὰ πράξωσι, λοιπὸν, ποῖον τρόπον ἐργασίης θὰ ἀκολου-θῆσωσιν οἱ Ἀντιπρόσωποι τῆς σκλαβωμένης παντοιοτρόπως Κύπρου κατὰ τὴν μεθαύριον ἀρχομένην 1ῃ Σύνοδον τῆς Ἐ-Βουλευτικῆς Περιόδου;

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΑΦΕΙΣ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΞΕΝΩΝ

Με την «Σαλαμίνα» της παρελεύσεως εβδομάδος άφικετο εις την Νήσον ο Στρατηγός Βιδδάλφ, πρώην Αρμοστής Κύπρου και πεινερός του νυν Αρμοστού. Η δεσποινίς Βιδδάλφ, και ο κ. Λουδοβίκος Βιδδάλφ, υπεδιευθυντής της Τραπεζής της Αιγύπτου εν Καίρω, άφικοντο επίσης. Εις την αποβάθραν Λάρνακας υπεδέχθη αυτούς ο κ. Άνσελ, Δ. των Τελωνείων.

Μετ' αυτών ήλθε και η Λαίδη Μάκιν, μήτηρ της κυρίας Κλαζον, του Αρχιγραμματίως της Κυβερνήσεως. Ο σύζυγος της Λαίδης Μάκιν, άποθανών πέρυσι, διετέλεσε μέλος της Βουλής των Κοινοτήτων επί εικοσαετίαν.

Η τρικυμία εν συνήτησαν από Βρίντζι μέχρι Πόρτ Σάττ και μέχρι Κύπρου ήτο ισχυροτάτη. Έν τούτοις ο μὲν Στρατηγός Βιδδάλφ παρέμενε διαρκώς επί της γαφύρας του πλοίου ή δε γηραιά λαίδη Μάκιν άνεγίνωσκε την έφημερίδα της.

Ο Στρατηγός μετά της θυγατρός και του υιού του, μόλις παραμείναντες ήμισίαν ώραν εν Λάρνακι, και άνεχώρησαν διά Λευκωσίαν εις το άρμωστέιον.

Οί γάμοι του κ. Βιδδάλφ.

Ως πρό πολλού μās έγγραφαν εκ Καίρου, οι γάμοι του νεοκ. Βιδδάλφ θα έγινοντε κατά τον πορτοκα Ιανουάριον. Η σύμφωνη άφικετο εις το άρμωστέιον πρό τριών μηνών, καθόσον ο άγγλικός νεμος άπαιτεί τέσσην διαμονήν. Οι γάμοι έτελέσθησαν εις το άρμωστέιον το άπόγευμα της Δευτέρας, παρισταμένης πάσης της άγγλικής παροικίας. Οι νεόνυμφοι άνεχώρησαν άμέσως διά Κυρήναιαν, όπου θα διαμεινωσιν εν τη οικία του κ. Φίσερ, δικαστού, περί τας 15 ήμέρας.

ΔΥΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Νέα γραμματόσημα.

Το Ταχυδρομείον μās άριθμει μερικάς καλās βελτιώσεις την εποχήν αυτήν.

Πρώτον, παρεδέχθη επί τέλους ότι τα εικονογραφημένα δελτάρια, θεωρούμενα ως έντυπα, πρέπει ν' άποστέλλωνται εις μὲν το έξωτερικόν με γραμμ. τόσημον 20 παράδων, εις δε το έξωτερικόν με 10 παράδων. Κατά τον τρόπον τούτον και η άλληλογραφία διευκολύνεται, και η βιομηχανία των εικ. δελταρίων λαμβανει ώθησιν.

Δεύτερον, από χθές ήρχισαν τιθίμενα εις κυκλοφορίαν, ως πρό πολλού έγγραφμεν, γραμματόσημα και δελτάρια άπλα 10 παράδων διά την άλληλογραφίαν του έξωτερικού. Διπλοῦν τοις ελτό δελτάριον, 20 παράδες, χρησιμεύει δι' άπάντησιν πληρ. μένην. Τα νέα ταυτα γραμματόσημα και δελτάρια έχουσιν ώραιον πορτοκαλλί χρώμα, με πρασίνοιας τας λέξεις «ΚΥΠΡΟΣ», «ΔΕΚΑ ΠΑΡΑΔΕΣ» (άγγλιστί.)

ΝΕΟΣ ΝΑΥΑΡΧΟΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

Η Κυβέρνησις της Νήσου αναγγέλλει ότι οι λόρδοι Διαικηται του (άγγλικού) Ναυαρχείου διώρισαν τον Ναύαρχον Σερ Κάρολον Κάρτερ Drury ως Κυβερνήτην του Στόλου της Μεσογείου αντί του Ναυάρχου Λόρδου Καρόλου Μπέρεφορδ.

Ο νέος Ναύαρχος θ' αναλάβη τās καθήκοντά του πιθανώς τον προσεχή Άπρίλιον. Και άς έλπίσωμεν ότι θα φέρη τον στόλον του εις τās Κυπριακά ύδατα διά κανένα μήνα.

ΘΕΑΤΡΟΝ

Άρχίζει απόψε τās παραστάσεις του εν Λευκωσία, εις το Θέατρον Παπαδεπούλου, ο έλληνικός Δραματικός Θίασος, ο διευθυνόμενος υπό του κ. Ξενοφώντος Ησαίου. Ο θίασος περιλαμβάνει μεταξύ ήπαρκεστατου άλλου προσωπικού, και την κυρίαν Φιλίαν Άγγελικήν, του Βασιλικού Θεάτρου. Τον θίασον συνοδεύει ως πιανίστας ο κ. Γεώργιος Σ. Χουμουζίος. Είνε φοιτητής της Νομικής: άλλά λατρεύει και την Μουσικήν, εις την θεωρίαν της όποιας ως και το κλειδοκύβαλον είναι αυτοδίδακτος, μεταβαίνει δε κατά Σεπτέμβριον εις Ευρώπην πρός τελειοποίησιν εις τε την Νομικήν και την Μουσικήν.

ΠΑΛΙΝ ΓΕΝΙΚΑΙ ΒΡΟΧΑΙ

Η τρικυμία της Τετάρτης.

Ο καιρός από της έσπέρας της προχθές μεταβλήθη πάλιν εις βροχερόν, ούτως ώστε πάλιν ούδε σπιθαμή της Κυπριακής γης έμεινε χωρίς να μεταβληθῆ εις λάσπην, χάριν της γεωργίας. Έβρεχε διαρκώς το έσπέρας Τετάρτης, όλην την Πέμπτην και όκαιρός εξακολουθει ο αυτός. Συγχρονως έννευσφοδρότατος νότιος άνεμος. Η τρικυμία εις την θάλασσαν ήτο άνάλκοος, το δε άυστριακόν άτμόπλοιον κατέπλευσε την Τετάρτην εν Λάρνακι και άνεχώρησε χωρίς να έργασθῆ. Το έσπέρας της Τετάρτης δύο φορτηγίδες εν Λάρνακι έρρίφθησαν έξω υπό των κυμάτων, μία δε άλλη πλήρης έμπορευμάτων, προσερχομένη εκ Λεμεσού διά Καρπάσι, εκάθισε.

Το ψέγος όμως έμετριάσθη. Χθές θερμομέτρων 10—12. Και τās κάρδευνα από προχθές ύψώθησαν εις τούς 60 ή οκά!

ΟΙ ΣΠΟΓΓΟΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Προκήρυξις δια την άλιείαν αυτών.

Το Γεωργικόν Συμβούλιον της Νήσου δέχεται προσφοράς διά το άποκλειστικόν δικαίωμα σπογγαλιείας εις τās κυπριακάς ακτάς κειμένας πρός άνατολάς γραμμής συρομένης από Λεμεσού μέχρι Κυρήνειας. Χρονικόν διάστημα σπογγαλιείας εις δώδεκα μηνών, από 1 Άπριλίου, 1907.

Ουδέν γάγγαμον ή άπεξυστικόν όργανον θα έπιτραπῆ, ούτε περισσότερον των όείκα πλοίαρια μετά σκαζάνδρου. Θα έπιτραπῆ όμως να ύπάρχωσι τάναγκαία άποθηκευτικά πλοίαρια, όλα δε ταυτα πρέπει να είναι εις καλήν κατάστασιν, ως και τί μηχανήματα, και δέν θα έπιτρέπεται κατάδυσσις εις βάθος μεγαλύτερον της ικανότητος της μηχανής. Ο έργολάβοσ και οι έργάται του πρέπει να είναι ήσυχήμενοι εις το έργον. Δέν θα συλλέγωνται σπογγαί διαμέτρου κάτω των 5 δακτύλων.

Το Γ. Συμβούλιον δύναται ίδια δαπάνη να διορίζη έπόπτας εις τās πλοίαρια. Η πρός αυτό πληρωμή θα είναι εις είδος εκ των συλλεγγομένων σπόγγων και δύναται επίσης να κάμη προπληρωμάς άπέναντι σπόγγων.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Συμφώνως πρός τον περι παιδείας νόμον, οι έλληνες βουλευται εξέλεξαν εκ του σώματος τούς κ. κ. Ιωάννην Κυριακίδη, Άντωνον Θεοδέτου και Θεοφάνη Θεοδέτου ως μέλη του Έκπαιδευτικού Συμβουλίου. Οι δε όθωμανει βουλευται εξέλεξαν διά το ίδικόν των Έκπαίδ. Συμβούλιον τον συναδέλφον αυτών Μουσταφάν Χαμη Έφένδη (Λάρνακος.)

ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΕΠΙ ΕΞΥΒΡΙΣΕΙ ΔΙΚΑΣΤΟΥ

Ένώπιον του Ποινικού Έπαρχιακού Λευκωσίας έξεδ.κάθη την προχθές Τρίτην ή κατηγορία εναντίον του Άλη Μπέη, κατοίκου Λευκωσίας, επί έξυβρίσει του Άρχικαθῆ κατά την έκτέλεσιν των καθήκόντων του.

Το δικαστήριον δέν εύρεν ήπαρκείς τās μαρτυρίαις ότι ύπήρχε πρόκλησις, και καταδίκασσε τον κατηγορούμενον εις έξ μηνών φυλάκισιν. Ο καταδικασθείς έκαμιν ήρεσιν.

ΦΑΡΜΑΚΑ—ΔΗΛΗΤΗΡΙΑ

Διά προκηρύξεωσ ή Κυβέρνησις, συμφώνως πρός τον περι φαρμακείων νόμον, κηρύττει ως δηλητήρια 36 φάρμακα και τινα σχετικά πρός αυτά. Πάντα άριθμούντα: εν τη προκηρύξει, ήτις καταργεί την εκδοθείσαν τη 25 Οκτωβ. 1901.

Μολυσματικά έπιδημικά.

Η Λευκωσία και ή άγ. Παρασκευή κηρύττονται καθαράι. Το χωρίον Σκυλλούρα (έπαρχ. Λευκωσίας) κηρύττεται μολυσμένον έξ εύλογιάς.

Το χωρίον άγ. Θεράπων (εν Λεμεσού) και ή πόλις Λεμεσού κηρύττονται μολυσμένα έξ έπιζωστικής.

Ο γνωστός κ. Γεώργιος Έρωτας, μη έχων ήδη εις καμμίαν οικογένειαν ύπηρεσίαν, αναλαμβάνει με την πασίγνωστον λεπτήν τέχνην του να διοργανώση μπουφέ και συμπόσια διά παντός είδους έορτάς.

ΝΑ ΕΜΒΟΛΙΑΣΘΩΣΙΝ ΟΛΛΟΙ

Εἰς τὸ Νοσοκομεῖον.

Ὁ Ἀρχίατρος τῆς Νήσου διὰ τοῦ Διοικητηρίου ἀναγγέλλει εἰς τοὺς κατοίκους ὅτι ἐνεκα τῆς ἐμφάνισις τῆς εὐλογίας ἐφείλουτι νὰ ἐμβολιασθῶσι. Πρὸς τοῦτο δύνανται νὰ μεταβάνωσιν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Λευκωσίας καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς 2—4 μ. μ. πλὴν τῶν Κυριακῶν.

ΕΦΕΤΕΙΝΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ

Δεύτερον νομοσχέδιον ὅπερ ἐδημοσιεύθη διὰ τὴν ἀρχομένην σύνοδον τοῦ Νομοθετικοῦ εἶνε ἐν ἐξ ἑνὸς ἀρθροῦ, κατὰ τὸ ὁποῖον καταργεῖται ἡ διάταξις ἡ ἐξαιρούσα τῶν τελωνιακῶν δασμῶν τὰ εἰσαγόμενα πράγματα τῶν Ἀρμολογῶν τῆς Νήσου μετὰ τὸν παρόντα.

Πρῶτον δημοσιευθὲν νομοσχέδιον ἦτο τὸ περὶ Ἐπανεκτιμήσεως κτημάτων, ὅπερ εἶχε μείνη ἀπὸ πέρυσι.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΠΡΟΒΑΤΩΝ

Ἡ Κυβέρνησις ἐλαβε μέτρον ὅπως πάντα τὰ πρόβατα, τὰ εἰσαγόμενα ἐν Κύπρῳ, ἐξετάζωνται εἰς τὸν λιμένα τῆς εἰσαγωγῆς πρὸ τῆς ἐκφόρτωσις. Ἐν γρόσιον δ' ἕνα τον πρίβον θὰ εἰσαπράττειται ὡς φέροι ἐξετάσεως. Ἐὰν τὰ ζῶα δεικνύουσι σημεῖα ἀσθενείας, ἡ ἐκφόρτωσις τῶν θὰ ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τὸν λιμένα Λάρνακος, ὅπου θὰ ὑπόκεινται εἰς κάθαρσιν.

ΠΩΛΗΣΙΣ ΑΛΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ

Τὸ Γεωργικόν Τμήμα πωλεῖ διὰ πλειοδοσίας τὴν ἀποσπέντων ἀλωνιστικὴν μηχανήν του (ἰγγλικῆς κατασκευῆς.) Ἡ μηχανὴ αὕτη εἰσῆχθη εἰς Κύπρον τῷ 1901 καὶ ἐκώσταν 625 λίρας, ἀλωνίζει δὲ καθ' ὥραν σίτον 25 28 κοιλιά, κριθὴν 35-40 καὶ θρώμπν 60-70

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΖΩΩΝ

Ὁ ἐπίσημος κατάλογος τῶν βραβευθέντων.

Ἡ ἀγγελθεῖσα κτηντροφικὴ ἐκθεσις ἐγένετο τὴν πρῶτην τῆς παρελθούσης Δευτέρας εἰς τὴν πλατείαν κατωθὲ τοῦ ἑστικῆς ταίχους τῆς Λευκωσίας. Παρηκολούθησαν αὕτην ὁ Ἀρμολογῶν μετὰ τῆς Λαϊκῆς Κίττα-Χαρμῶν, τῆς μικρῆς δεσποινίδος Κίττα-Χαρμῶν καὶ τῆς δεσποινίδος Βιδώλφ. Ἐπίσης παρήσαν οἱ ἀνώτεροι Τμηματάρχαι, ὑφεί, καὶ μάγα πλῆθος κόσμου, τοῦ καιροῦ ἐπροσδοκῆτως ὑπάρξοντος εὐνοϊκοῦ. Ἰσοῦ ὁ ἐπίσημος κατάλογος τῶν βραβευθέντων.

Φορβέδες ἄνω τῶν 55 δακτύλων 27 ἰγγραφαί. 1) Ὁν θρηθῖον Μαχμέτ Ἀρίφ βῆ Ἀττὰ βῆ ἐκ Λευκωσίας. 2) Κυρία Τάϊζερ Ἀχ.δικοστοῦ. 3) Κωστή: Δημήτρη, Καϊμαλλῆ. 4) Ἡ γούμενος Κύακου.

Φορβέδες 55 δακτύλων καὶ κάτω. 9 ἰγγραφαί. 1) Μεχμέτ Ἀρίφ, ἀπνομομῆς, Νο 1967— 2) Βηζιτῶς, ἀπ.ν. 1048. 3) Οὐσίον Ἀδουλλάχ, ἀπ.ν. 499.

Ἰπποεῖ ἄνω τῶν 55 δακτύλων. 23 ἰγγραφαί. 1) Μυρομιάχης Σαββῶς, Στροβόλον. 2) Φ. Ὀγγλιου. 3) Σουλαιμάν Σακῆρ, ἀπ.ν. 2,043.— 4) Νικόλας Διάκου, Ἀθηναίου.

Ἰπποεῖ 55 δακτ. καὶ κάτω. 15 ἰγγραφαί. 1) Γεωργῆς Λαμπρανοῦ, Λακατέρια. 2) Μεχμέτ Ἀρίφ βῆ Ἀττὰ βῆ. Λευκωσία. 3) Δουθοντῆς Ἀστυνομῆς. 4) Χ. Γεωργιάδης, Λευκωσία.

Ὀνοεῖ. 14 ἰγγραφαί. 1) Ἀναστάσης Κουμῆ, Λαρυζῆ. 2) Σενοφῶν Χιζιλμπου, Λύση. 3) Ἀδάμα: Ἀντωνίου, ἀγ. Ὀμολογηταί. 4) Πέτρος Γεωργῆ. Ὀβγορος.

Ὀνοεῖ θῆλας. 11 ἰγγραφαί. 1) καὶ 2) Χατζηκυριακῆς Καρκαλάρης, Λευκωσία. 3) σουλῆς Γεωργῆ, Τύμβου.

Ταύροεῖ. 6 ἰγγραφαί. 1) καὶ 2) κ. Πόλλοκ, Πέριγμος. 3) Σάββας Χατζηγιάννη, Στροβόλον.

Ἀγέλαδες. 14 ἰγγραφαί. 1) κ. Κρίστ-αν, Λευκωσία. 2) καὶ 4) Ἀδριαν Περσεκιάν, Λευκωσία. 3) Α. Χριστοφίδης, ἀγ. Ὀμολογηταί.

Κριεῖ. 13 ἰγγραφαί. Χασάν Μαχμέτ, Τσάτος. 2) Χασάν Οὐσίον, Καϊμαλλῆ. 3) Μουεττῆς Καθούς, Λευκωσία.

Ἐνοικιάζεται ἀντι 42 λιρῶν ἐτησίως ἡ ἐξοχικὴ οἰκία τοῦ κ. Ἀχιλλέως Χριστοφίδου, κειμένη πρὸς ἀνατολὰς τῶν ἀγίων Ὀμολογητῶν ἐν ἣ κατῶκει ὁ κ. Μπεβαν. Πληροφορίαι παρὰ τῷ ἰδιοκτῆτι.

Η ΒΕΛΤΙΩΣΙΣ

ΤΗΣ ΘΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

Ὁ κ. Μ. Βακιρτζίδης ἐπὶ κεφαλῆς.

Μετ' εὐχαριστήσεως σπασίας δημοσιεύομεν τὴν κατωτέρω προκήουξιν. Θὰ τὸ ἐθεωροῦμεν ὡς ἀληθὲς εὐτύχημα δι' ὅλην τὴν Νήσον ἐὰν ἐδύλομεν τοὺς διδασκάλους συσσωματωμένους περὶ τὸν Πατριάρχην τῆς Παιδείας ἐν Κύπρῳ.

Πρόσκλησις πρὸς τοὺς διδασκάλους.

Τῆς ἐπαρχίας Λευκωσίας.

Ἐπειδὴ ἡ ἀμυνα τῶν δικαίων τοῦ δημοδιδασκάλου καὶ ἡ βελτίωσις τῆς τε παρούσης καὶ τῆς μελλούσης θέσεώς του ἀπαιτεῖ τὴν κοινὴν πάντων συνεργασίαν, πολλοὶ δὲ τῶν ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Λευκωσίας συναδέλφων παρ' ἑμοῦ, ὡς τοῦ πρεσβυτέρου πάντων, ἐζήτησαν ἵνα ποιησῶμαι τὴν προσήκουσαν πρὸς πάντας τοὺς συναδέλφους πρόκλησις, ἐκόμενος τῇ ἐντολῇ τῶν παρακαλῶ πάντας τοὺς ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Λευκωσίας συναδέλφους ἵνα συνέλθωσιν ἐν Λευκωσίᾳ κατὰ τὴν 11/24 Φεβρουαρίου, Κυριακῆν, ἐν τῇ Ἀστικῇ Σχολῇ Λευκωσίας ἵνα διὰ κοινῆς συσκέψεως ληθῶσι τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς προάπτισιν τῶν συμφερόντων τοῦ διδασκάλου καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐν γένει.

Λευκωσία, 18)31 Ιανουαρίου, 1907.

Μ. Βακιρτζίδης.

Η ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΚΗ

Ἡ δίκη τῶν βουλευτικῶν ἐστιάσεων Λευκωσίας—Κυρηναίας ἐξηκολούθησε κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην, ἐξετασθέντων πολλῶν μαρτύρων ἐπὶ κατηγοριῶν ἐστιάσεων. Χθὲς τὴν πρωτῶν ἐξητάσθη εἰς μόνον μάρτυς καὶ ἡ ἐκδίνασις, ἐλλείψει μαρτύρων, ἀνεβλήθη διὰ τὴν μεθαύριον Δευτέραν.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

Τὴν Τρίτην ἐκηλεύθη ἐν Λευκωσίᾳ ὁ Χατζηκωνσταντῖνος Χατζηχαρίτου. ἐν ἡλικίᾳ 70 ἐτῶν. Ὁ μακαρίτης ἦτο πρότυπον ἔργατοῦ ἀνδρός, πορτοσιχίζομενος ὑπὸ τέκνων καλῶς ἐγκατεστημένων, πολλῶν ἰγγόνων καὶ συγγενῶν, τοὺς ὁποίους συλλυπούμεθα ἰσχυρῶς.

Ὁ νέος καθηγητῆς τῆς γαλλικῆς διὰ τὸ Γυμνάσιον καὶ τὸ Παρθενογυγείον Λευκωσίας, κ. Ρενέ Δελαπόρτ, ἐπηλογράθησαν ἐκ Μασσαλίας ὅτι ἔρχεται.

Κρίσεις ἄγγλου περὶ Βουλγάρων.

Εἰς τοὺς «Καιροὺς» τοῦ Λονδίνου δημοσιεύεται ἐπιστολὴ τοῦ Σίρ Ἐδουαρδ Λῶ, τοῦ διασῆμου οικονομολόγου, ὅστις ἐκθέτει ὅτι ἡ ἀναρχία ἐν Μακεδονίᾳ θρῆλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς βουλγάρους κομιτατζῆδες, καὶ στιγματίζει ἰδίως τὰς κακουργίας τὰς τελεσθίσας ἰσχύτως ἐν Γουλγαριᾷ ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων τῇ συνονοχῇ τῶν ἀρχῶν.

Ὁ Σίρ Ἐδουαρδ πρὸς ἀπόδειξιν σῶν ἰσχυρισμῶν του ἀναφέρει καὶ τὰς ἐκθέσεις τῶν προξένων τῆς Ἀγγλίας τὰς δημοσιευθείσας ἐν τῇ Κυανῇ Βιβλῷ τοῦ 1904.

Κομανδάρια.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΩ ὅτι εἰς Σκάλαν, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σπύρου Φωταίου, ἔχω Κομανδάρια ἐκλεκτάς. 2—8 ΕΤΩΝ. Οἱ ἐπιθυμοῦντες ν' ἀγοράσωσιν ἄς ἀπευθυνθῶσι πρὸς τὸν ἐν Λάρνακῃ κ. Γεώργιον Χριστοδουλίδην, συνοικία Χρυσοπολιτισσης.

Ἡ πώλησις γίνεται ἀπὸ μίαν μέχρι πεντακασίων κουζῶν.

Κ. Χ. Τρεγγίδης. (χωρὸν Πίρα.)

Ὁ «ΚΥΠΡΙΟΣ» ἐκδίδεται ἐκ τοῦ γραφείου αὐτοῦ ἐν τῇ Στοᾷ Φανερωμένης ἐν Λευκωσίᾳ. Οἱ ὄροι τῶν συνδρομῶν ἔχουσιν ὡς ἐκολούθως :

Διὰ τὰς πόλεις τῆς Κύπρου, ἐτησίᾳ 12 ειλ. Διὰ τὰ χωρία ειλ. 10, διὰ τοὺς διδασκάλους καὶ τοὺς ἑστυφύλακας ειλ. 8. Ἀγγελλίαι διὰ μίαν φορὰν πρὸς 2 γρ. τὴν γραμμὴν. Κυβερνητικαὶ ἀγγελλίαι γρ. 21) ἡ γραμμὴ. Διὰ διατρεβῆς ἰδιαιτέραι συμφωνίαι : Ἐκἄστη ἐτησίᾳ συνδρομὴ περιλαμβῶναι 52 ἀριθμοὺς.

Διευθυντῆς ὑπεύθυνος Κ. ΦΥΛΑΚΤΟΓ.

ΠΩΣ ΔΕΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΚΛΑΣΣΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Υπό του καθηγητού Theodor Fuchs.

(Ἐκ τοῦ «Νέου Ἐλευθέρου Ἵπου» τῆς Βιέννης.)

Τὸν δὲ φρόν, ὅτι διὰ τοῦ συστήματος τούτου (τῆς διδασκαλίας τῶν κλασσικῶν γλωσσῶν μόνον ἐν τοῖς ἀνωτέροις γυμνασίοις καὶ ὡς ἐπιστημονικῶν ἀσχολιῶν) πᾶσα τελειότης διδασκαλίας αὐτῶν, ἕνεκα τοῦ ὀλίγου πλέον ἐν τῇ ἐξουσίᾳ ἡμῶν ὑπάρχοντος χρόνου, θὰ καταστῇ ἀδύνατος, καὶ ὅτι ἡ διδασκαλία τῶν κλασσικῶν γλωσσῶν μόνον κατὰ τὸ φαινόμενον θὰ διαμείνῃ, ἔργῳ δὲ θὰ ἀρῆθῃ, ἐγὼ θεωρῶ παντελῶς ἀστήρικτον.

Ἐνταῦθα ὁμως δεῖν νὰ ἔχωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν διηνεκῶς, ὅτι οἱ τῶν κλασσικῶν γλωσσῶν διδασκάλοι μέλλουσιν ἐν τῇ προεπιρημένη περιπτώσει ἄλλοτερον ὕλικόν μαθητῶν νὰ ἔχωσι πρὸ αὐτῶν, δηλαδὴ μαθητὰς οὐ μόνον πολὺ ὠριμωτέρους, ἀλλὰ καὶ ἀρωσιωμένους πρὸ παντὸς εἰς ταύτην τὴν σπουδὴν ἐξ ἰδίας καὶ ἐνδομύχου ὁρμῆς. Καὶ ἐπὶ τούτοις ὁ χρόνος τῶν τεσσάρων ἔτων εἶναι οὐδαμῶς βραχύς. Ἐντὸς τεσσάρων ἔτων ὀφείλει ὁ νέος νὰ δώσῃ δοκιμασίαν ἐπὶ ἰκανότητι διευθύνσεως σχολείων, καὶ ἐντὸς τετραετίας δύναται τις νέος νὰ ὑποστῇ τὴν διδακτορικὴν δοκιμασίαν, καὶ θὰ εἶνε τέσσαρα ἔτη ὀλίγα ἵνα μάθῃ τις ἑλληνικὰ καὶ λατινικὰ; Ἐγὼ θὰ ἠδυνάμην δωδεκάδας νέων, καὶ, ἐτι σπουδαιότερον, δωδεκάδας κορασιῶν νὰ ὀνομάσω, ἅτινα ἐντὸς τριετίας, μάλιστα δὲ καὶ διετίας, ἕνα θὸν ἑλληνικὰ καὶ λατινικὰ καὶ εὐστόχως τὴν ἀπολυτήριον δοκιμασίαν ὑπέστησαν. Γνωστὸς δὲ μοι νέος κατῴρθωσε τὸ ἔργον τοῦτο περὶ τὰ λατινικὰ ἐντὸς μόνου ἔτους.

ΟΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΑΙ.

Τὰ πάντα τότε θὰ κρέμανται ἐκ τῶν φιλολόγων μόνον. Δύνανται οὗτοι ν' ἀποφασίσωσι νὰ εἰσαγάγωσι τὰς μεταρρυθμίσεις ἐκείνας εἰς τὴν παιδείαν, ἃς διορατικοὶ φιλόλογοι (οἱ οὐκ ὑπάρχουσιν ἐτι ἀληθῶς) ἀναποδράστους ἤδη νομίζουσι; δύναται πρὸ παντὸς νὰ ἔχωσι τὸ εὐτύχημα νὰ ὑψώσωσι ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἐπίγνωσιν ὅτι τὸ ἑαυτῶν ἔργον οὐχὶ ἐν τούτῳ κείναι, ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν γραμματικὴν νὰ διδάσκωσιν, ἀλλὰ ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν γλώτταν; Τότε περὶ τῆς ἐπιτυχίας οὐδόλως ἀδύνατον, οἱ νέοι ἐντὸς τετραετίας θὰ προχωρήσωσι πολὺ περισσότερο, ἢ ὅταν ἐντὸς ὀκταετίας, καὶ ἴσως μάλιστα συμβῆ καὶ τοῦτο, νέα δηλαδὴ ἀκμὴ τῆς κλασσικῆς φιλολογίας νὰ γεννηθῇ, ἐν στενωτέρῳ μὲν κύκλῳ, ν' ἀποβῇ ὁμως αὐτῆς ζωτικὸν στοιχεῖον τοῦ ἑξαθροπισμοῦ ἐκείνου, ἔπειθ' ἔτι νῦν, ὑπὸ τὰς σημερινὰς περιστάσεις, βαρύνει ὡς **κατὰ** ἐπὶ τῆς νεότητος, κατὰ ἧτις καθιστᾷ ἀδύνατον πᾶσαν ἕκαστην καὶ πᾶσαν λογικὴν παιδείαν.

Τ Ε Χ Ν Η.

Ἐτερον οὐσιῶδες στοιχεῖον τῆς ἑξαθροπιστικῆς παιδείσεως εἶναι ἡ θεραπεία τῆς τέχνης καὶ τῶν σωματικῶν ἀκτῆσεων.

Ταῦτα καὶ νῦν ἀληθῶς προβάλλουσιν ἀμφοτέρωθεν ἐν τοῖς προγράμμασι τῶν γυμνασίων ἡμῶν, ἀλλὰ μόνον ὡς ἐλεύθερα, καὶ, ἐκτὸς τούτου, ἀσχοῦνται κατὰ τρόπον οὕτως ἄλογον καὶ ὡς πάρεργα, ὥστε κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπώλεια ἀποβαίνουσι τοῦ χρόνου τοῦ εἰς ταῦτα δαπανωμένου. Ἐν ᾧ πρέπει νὰ δοθῇ ὅλως ἰδιάζουσα βαρῦτης εἰς τὴν λογικῶν τῶν τρόπων διδασκαλίαν τῆς ζωγραφικῆς, διότι ἐνταῦθα δὲν ὑπόκειται μόνον ἀνάπτυξις τοῦ αἰσθητικοῦ συναισθήματος, ἀλλ' ἀνάπτυξις καὶ ἕκαστης τῆς δυνάμεως τοῦ παρατηρεῖν καὶ ἀντιλαμβάνεσθαι.

Καὶ δύναται ἀληθῶς νὰ ὀνομασθῇ εὐτύχημα, ὅτι ἀκριβῶς περὶ τοῦτο τὸ μάθημα, τὸ παιδαγωγικῶς οὕτω ὀλίγον μέχρι τοῦδε ἐξετασθὲν, ἀνεπτύχθη κατὰ τοὺς νεωτάτους χρόνους ἕλκος πολὺς ἐκ τῆς ἀπόψεως σχολικῆς περὶ αὐτὸ ἀσκήσεως, ὥστε σήμερον ὑπάρχει περὶ αὐτοῦ ἀπηρητισμένον καὶ δοκιμὸν διδασκαλίαν σύστημα, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας καὶ καταλήγον διὰ προόδου βαθμιαίας καὶ συστηματικῆς εἰς ἐκπλήττοντα ἀποτελέσματα.

Ἐνταῦθα ἡ ἀληθὴς δὲ πηγὴ διεγέρσεως καὶ καταυγάζσεως τοῦ πνεύματος καὶ ἀνεκτικῆς ἐπιπέδου, καὶ πρὸ παντὸς τῆς νεότητος, παρὰ τὸν ἑαυτῶν ἐν συνηθείᾳ οὐσαι προσωπογραφίαι. Ἐάν

ὑποκινῶμεν τοὺς παῖδας ν' ἀγερᾶζωσι διὰ τῶν ἐν τοῖς θυλακίοις αὐτῶν κερματίων κομψὰς προσωπογραφίας ἀντὶ τῶν κενῶν γραμματοσήμων, θὰ συλλεχθῇ ἐντὸς βραχυτάτου χρόνου τοσαύτη πλησμονὴ ὕλης τῆς τέχνης ἐν τῇ τάξει, ὥστε μηδέποτε νὰ λείπη ὕλικόν πρὸς ἐξήγησιν καὶ ἀνάπτυξιν. . . . Τότε ἐν τῷ ἀνωτέρῳ γυμνασίῳ δύναται νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά τῆς μεγάλης τέχνης, τὰ ἔργα δηλαδὴ τῶν ἡμετέρων κλασσικῶν καὶ ἄλλων νεωτέρων ἀριστοτεχνῶν.

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΙΣ.

Ὅσον δὲ εἰς τὴν σωματικὴν ἀφορᾷ, βλέπομεν ὅτι αὕτη περιορίζεται σήμερον μόνον ἐν τῇ γυμναστικῇ, ἧτις φέρει μὲν ἀναντιρρήτως ἐξοχὸν ἀσκήσιν τοῦ σώματος καὶ δὲν δύναται νὰ λείπη, ἀλλὰ, λαμβανόμενου ὑπ' ὄψιν τοῦ μακροῦ αὐτῆς χρόνου, φαίνεται ὅτι ἐπιδρᾷ μονοτόμως. Δι' ὃ νομίζω, ὅτι ἡ γυμναστικὴ ἔχει ἀνάγκην συμπληρώσεως, καὶ ἐν μὲν ταῖς κατωτέραις τάξεσι διὰ τῶν νεανικῶν παιγνίων, ἐν δὲ ταῖς ὑπερτέραις διὰ διδασκαλίας περὶ μαχῶν ἢ ἐν γένει μυσμύων τῶν μαθητῶν τὴν χρῆσιν τῶν ὅπλων.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΥΣΙΣ.

Μεταβαίνοντες νῦν εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιστημονικὴν παιδείαν, ὀφείλομεν αἰεὶ πρὸ ὀφθαλμῶν νὰ ἔχωμεν, ὅτι τὸ ἔργον ἀθροιστικῶς τινος ἐκπαιδευτηρίου ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ κηται ἐν τούτῳ, ἐν τῷ μεταδιδόναι ὠρισμένον πλῆθος γνώσεων, ἀλλὰ μᾶλλον ἐν μόνῳ τούτῳ, τὸ ἀνοίγειν τοῖς ἀνδρουμένοις τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὅπως παρατηρῶσι τὴν φύσιν καὶ τοὺς βίους τῶν λαῶν μετὰ ἐρεῦνης καὶ κρίσεως. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο δεῖν ἐξαρκοῦσιν αἱ παιδεύσεις, τὰς ὁποίας διενεργοῦμεν μεμονωμένως καὶ κατὰ τμήματα, ἀλλ' ἀπαραίτητον εἶναι πᾶσαι αὗται αἱ παιδεύσεις, αἱ μεμονωμένως παρασχεθεῖσαι ἐπὶ σειράν ἔτων, νὰ συλληφθῶσιν ἐν τῷ τέλει τοῦ σχολικοῦ χρόνου εἰς μίαν ἐνιαίαν εἰκόνα, ἧτις μόνον καταδεικνύει τὴν σπουδαιότητα καὶ ἀξίαν τοῦ πεπαιδευμένου.

Ἄλλ' ἐπιστήμαι, αἱ κεκλημέναι τὸν σκοπὸν τοῦτον νὰ πληρῶσιν εἰς αἴθε : α') ἱστορία τῆς δημιουργίας, ἧτις γεωλογία. β') ἡ τοῦ πολιτισμοῦ ἱστορία.

ΓΕΩΛΟΓΙΑ.

Δὲν εἶναι παράδοξον ὅτι ἡ γεωλογία, ἡ ἐπιστήμη, ἧτις διδάσκει ἡμᾶς πῶς ἐσχηματίσθη τὸ ἔδαφος ἐφ' οὗ ζῶμεν, πῶς παρήχθησαν τὰ ὄρη, ἅτινα πληροῦσιν ἡμᾶς ἐκπληξέως καὶ θαυμασμοῦ, ἧτις δεικνύει ἡμῖν τίνα ὁδὸν ἔλαβεν ἡ ἐξέλιξις τῆς ὀργανικῆς ζωῆς ἐπὶ τῆς γῆς, αὕτη ἡ ἐπιστήμη ἐλλείπει ἐν τοῖς λεγομένοις ἀθροιστικῶς γυμνασίοις; ἐν γυμνασίῳ, ἐν ᾧ ἑβδομάδες δαπανῶνται, ἵνα ἐξηγηθῇ ἡ χρῆσις τόνου τιπιδος, τόνου, ὃν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες οὐδόλως ἐγίνωσκον! Ἡ Βίβλος ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἱστορίας τῆς δημιουργίας, πᾶσα δὲ κατήχησις περιέχει αὐτὴν, καὶ μόνον ἐν τοῖς γυμνασίοις ἐλλείπει!

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ.

Καὶ ἡ ἱστορία δὲ τοῦ πολιτισμοῦ, ἡ ἱστορία αὐτῆ τοῦ ἀθροῦ πνεύματος καὶ τῆς ἀνθρωπίνης τέχνης, ἡ ἀνθρωπιστικὴ πνεύμα πλεῖον πάσης ἀνθρωπιστικῆς ἐπιστήμης, ἡ κυρία ψυχὴ τῆς ἀνθρωπίνης μορφώσεως, ἡ ἐγκρύπτουσα ἐν τῷ βάθει αὐτῆς τὴν θρησκείαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, αὕτη δὲ διδάσκειται ἐν τοῖς γυμνασίοις ἡμῶν, τοῖς ἀθροιστικῶς καλουμένοις.

Ναὶ μὲν ἐν τῇ γενικῇ ἱστορίᾳ παρεμβάλλονται καὶ τίνα βραχέα κεφάλαια τῆς ἱστορίας τοῦ πολιτισμοῦ, ὧν τὴν ἀνάπτυξιν συνιστᾷ καὶ τὸ ἐπιστημονικὸν πρόγραμμα· ἀλλὰ ταῦτα εἰσὶν οὕτως ἀποφθιγμένα καὶ τοσοῦτον ἐλλειπῆ, ὥστε ἐν τῷ αὐτῷ αὐτῶν μορφῇ οὐδεμίαν ἀληθῆ ἀξίαν εὐνάνται νὰ ἔχωσι, καὶ διὰ τοῦτο ἐν ταῖς πραγματικαῖς διδασκαλίαις παραλείπονται ὅλως ὡς ἥττονες λόγου ἄξια. Ἐκτὸς δὲ τούτου περιορίζονται σχεδὸν καθ' ὅλοκληρίαν ἐν τῷ ἀρχαίῳ πολιτισμῷ, περὶ δὲ τῶν οὕτω σπουδαίων συμπερασμάτων τῶν ἐρευνῶν τῆς προϊστορικῆς καταστάσεως οὐδὲ συλλαβὴν μαθάνει τις ἐν τοῖς ἡμετέροις γυμνασίοις περὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Αἰγυπτίων, Ἀσσυρίων καὶ Βαβυλωνίων σχεδὸν οὐδὲν ὁ πάντο ἀξιολόγος καὶ πλούσιος καὶ διὰ τὴν Δύτιν σπουδαῖος πολιτισμὸς τῶν Μαυρίων τῆς Ἰσπανίας δὲν ἀναφαίνεται ἐν τοῖς ἡμετέροις γυμνασίοις ἡ ἱστορία τῆς Ἀναγιγνώσκουσας, τῆς ἀξίως νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν ἀκμὴν τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, τοσοῦτον ἐπιπολαίως ἐγγιζέται, ὥστε πάντο εὐλόγως καὶ ὅλως νὰ παραλειφθῇ ἡ δύνατο. Ἐπεὶ δὲ τοῦ συγχρόνου ἡμῖν πολιτισμοῦ φυσικὰ οὐδὲ γίνεται λόγος.

(Μεταρρυθμιστῆς.)

(κολοῦθει.)

Χριστοφόρος Ν. Δρακοντιδης.